30/03/2021

Έκθεση με πολύτιμα κειμήλια του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων για τα 200 χρόνια από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης και από το μαρτύριο των Ελλήνων Κυπρίων το 1821, πραγματοποιήθηκαν στις 24 Μαρτίου 2021, κατά τη διάρκεια του αρχιερατικού εσπερινού εντός του πανηγυρίζοντος ιερού ναού της Παναγίας Φανερωμένης τα εγκαίνια της περιοδικής έκθεσης «Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Κυπριανός, ο μάρτυς της Πίστεως και της Πατρίδος. Εικόνες και κειμήλια από τη Φανερωμένη».

Ο αρχιεπίσκοπος Κυπριανός μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία, γι’ αυτό όταν ξέσπασε η Ελληνική Επανάσταση το 1821 συνελήφθηκε μαζί με άλλους αρχιερείς και προκρίτους του νησιού και εκτελέστηκαν στις 9 Ιουλίου 1821. Στον περίβολο του παλαιού ναού της Παναγίας Φανερωμένης θάφτηκαν σε ξεχωριστούς τάφους τα λείψανα των τεσσάρων ιεραρχών και ορισμένων προκρίτων.

Την έκθεση διοργανώνουν η Εκκλησιαστική Επιτροπή και οι ιερείς του ναού και σε αυτή παρουσιάζονται εικόνες, οι οποίες δωρήθηκαν στη

Φανερωμένη από τον ίδιο τον αρχιεπίσκοπο Κυπριανό. Για την έκθεση μίλησε ο εκ των μελών της Εκκλησιαστικής Επιτροπής βυζαντινολόγος δρ Χριστόδουλος Χατζηχριστοδούλου.

Στην έκθεση δεσπόζει ελαιογραφία με το πορτρέτο του **αρχιεπισκόπου Κυπριανού** με την απεικόνιση στο βάθος της σημαίας των Κυπρίων αγωνιστών του 1821, έργο του Αναστάσιου Μοτίτη (2018). Από τις εικόνες που εκτίθενται ξεχωρίζουν εκείνες με αφιερωματικές επιγραφές του αρχιεπισκόπου Κυπριανού όπως λ.χ. του αγίου Φανουρίου (1817), του αγίου Τρύφωνος (1820), του Εσταυρωμένου και των Λυπηρών (1820), έργα που ακολουθούν την τεχνοτροπία της Σχολής του Ιωάννη Κορνάρου του Κρητός.

Οι μορφές του Εσταυρωμένου, της Θεοτόκου και του αγίου Ιωάννη Θεολόγου είναι περικεκομμένες ώστε να δίνουν την εντύπωση του πραγματικού και εισάγονται στις εκκλησίες της Κύπρου στα χρόνια της αρχιερατείας του Κυπριανού. Εξόχως συμβολική και επίκαιρη ακόμη και σήμερα είναι επιγραφή επάνω στον σταυρό, ΥΜΝΩ CΕ ΛΟΓΕ / ΠΡΟCΚΥΝΩ ΤΟΝ CΤΑΥΡΟΝ CΟΥ / ΡΥΟΥ ΠΑΘΩΝ CΟΝ ΠΟΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΛΑΟΝ CΟΥ / ΚΥΠΡΙΑΝΟΝ CΥΝ ΤΟΥ/ΤΟΙC ΤΟΝ ΥΜΝΩΔΟΝ CΟΥ. Η εικόνα του αγίου Τρύφωνος φέρει μακροσκελή εξορκισμό του αγίου και είναι μία από τις δεκάδες εικόνες που ζωγραφίστηκαν στην Κύπρο με εντολή του Κυπριανού το 1820 και το 1821 για την καταπολέμηση της ακρίδας, η οποία κατάστρεφε τότε την γεωργική παραγωγή.

Στην έκθεση παρουσιάζεται ακόμη περίτεχνο αργυρό αρτοφόριο με ανάγλυφες σκηνές του Μυστικού Δείπνου, της Ανάστασης και της Σταύρωσης στο κάλυμμά του, καθώς και της Παναγίας Φανερωμένης στην εμπρόσθια πλευρά. Το αρτοφόριο κατασκευάστηκε το 1819 επί Λεοντίου, προφανώς του Οικονόμου του ναού Φανερωμένης, ο οποίος βρήκε μαρτυρικό θάνατο στις 30 Μαΐου 1821. Ακόμη σε παλαιά λειψανοθήκη του 1825 εκτίθενται τμήματα ιερών λειψάνων των μαρτύρων της 9ης Ιουλίου 1821.

Διάρκεια έκθεσης: 24 Μαρτίου – 31 Δεκεμβρίου 2021